

Skatteutskottets betänkande

1983/84:25

om den skattemässiga behandlingen av förluster i samband med Vänerskogs konkurs

Motionen

I motion 1983/84:1466 av Bertil Jonasson m. fl. (c. m, fp, vpk) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att förslag snarast framläggs för att tillgodose de drabbade Vänerskogsmedlemmarnas berättigade krav på rättvisa.

Frågans tidigare behandling, m. m.

Vänerskog, ekonomisk förening, gick i konkurs år 1981. Bland skulderna ingick vissa s. k. likvidlån från medlemmar som sålt skog till föreningen men som låtit betalningen härför stå inne hos föreningen på särskilda likvidlånekonton. Den sammanlagda förlusten på medlemslån och likvidlån har uppskattats till 60 milj. kr. fördelat på ca 20000 personer.

Regeringsrätten har enligt en dom den 4 juni 1983 i ett mål angående förhandsbesked funnit att medlemmarnas förluster på fordringar av detta slag hos föreningen enligt då gällande lagstiftning var att hänföra till en ej avdragsgill kapitalförlust.

Fr. o. m. 1984 års taxering gäller nya regler om den skattemässiga behandlingen av vissa förluster (prop. 1980/81:68. SkU 1980/81:25, SFS 1981:295). Enligt dessa regler, som återfinns i 20 § kommunalskattelagen (1928:370) med tillhörande anvisningar (punkt 5), skall till kapitalförlust inte räknas förlust på lånefordringar m. m. om fordringen betingas av näringsverksamhet som bedrivs av den skattskyldige. De nya reglerna torde – i motsats till tidigare – innebära att förluster av detta slag blir avdragsgilla om de inträffat under år 1983 eller senare.

Frågan om skogsägarnas förluster i Vänerskogskonkursen har uppmärksamats i riksdagen genom interpellationer och enkla frågor. Finansministern har i svar senast den 12 januari 1984 anfört att regeringsrättens dom innebär att de berörda skogsägarna får betala inkomstskatt och ofta också mervärdesskatt och egenavgifter på virkesleveranser som de i realiteten inte har fått betalt för och att domen fått olyckliga konsekvenser. Enligt finansministern talade starka principiella skäl mot att i efterhand ändra det materiella resultatet av domen, varför något ingripande från hans sida i form av ändrad skattelagstiftning inte var aktuellt. Däremot kunde det enligt hans mening vara motiverat att samhället kompenserar skogsägare som försatts i en ohållbar ekonomisk situation till följd av det skattemässiga ställningstagandet. De uppgifter som fanns tillgängliga var emellertid inte

tillräckliga för att bedöma förhållandena i de enskilda fallen. Saken måste därför klarläggas ytterligare. Innan resultatet av ett sådant utredningsarbete förelåg ansåg finansministern att han inte kunde uttala sig om vilken kompensation som kunde komma i fråga.

Utskottet

I motion 1466 framhåller Bertil Jonasson m. fl. (c, m, fp, vpk) att vissa skogsägare drabbats hårt i samband med Vänerskogs konkurs 1981 genom förluster på vissa lån till föreningen. Härefter har regeringsrätten förklarat att förluster på dessa fordringar, som i realiteten avser likvider för försåld skog, skall betraktas som ej avdragsgilla kapitalförluster. Många skogsägare har därför fått betala skatt på virkesleveranser som de i realiteten inte fått betalt för.

Enligt motionärernas mening bör beskattningsreglerna redan av denna anledning ändras så att avdrag medges för de uppkomna förlusterna. Därtill kommer att förluster av detta slag är avdragsgilla enligt de nya regler som gäller fr. o. m. 1984 års taxering. I andra hand anser motionärerna att kompensation i annan form snarast bör utbetalas till de drabbade.

Som framgår av den tidigare redogörelsen har finansministern i svar på interpellationer och enkla frågor senast den 12 januari 1984 av principiella skäl motsatt sig att genom en retroaktiv skattelagstiftning ändra det materiella resultatet av regeringsrättens dom. Finansministern har emellertid instämt i uppfattningen att skogsägare som försatts i en ohållbar ekonomisk situation till följd av det skattemässiga ställningstagandet bör kompenseras i någon form.

Av de skäl som finansministern åberopar anser utskottet liksom finansministern att skattelagstiftningen inte bör ändras. Samtidigt förutsätter utskottet att frågan om kompensation i annan form till de drabbade skogsägarna behandlas skyndsamt av regeringen i enlighet med de intentioner som finansministern angivit. Med hänsyn till att syftet med motionen därmed väsentligen kommer att tillgodoses avstyrker utskottet motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1983/84:1466.

Stockholm den 14 februari 1984

På skatteutskottets vägnar

RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m)*, Stig Josefson (c), Olle Westberg (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Lars Hedfors (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m) och Bruno Poromaa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.